

LA ESQUELLA

DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MÈNOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.
NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

<p>ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20 BARCELONA.</p>	<p>PREU DE SUSCRIPCIÓ Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals. Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18</p>
---	--

MONUMENT À COLON.

No sabem perquè serà; pero amants com som de donar la rahó fins á un moro y de dir la veritat encare que 'ns penjín, hém de confessar qu' en las festas que acaban de transcorre, entre moltíssimas cosas mesquinas y moltíssimas d' altres de ridiculs, vá sortirne una de important, per la serietat que vá revestir y per la seva mateixa natural importancia.

Ja era hora de que de las ditxosas festas ne quedés alguna cosa, que no fós ni las arcadas de la Rambla, que cada any surten; ni las foras á las Plassas de l' Universitat y dels Encants, dignas tot lo més de un poblet de cent vehins; ni, finalment, las acostumbradas funciones religiosas de la parroquial iglesia de la Merced, copia servil de los divinos oficios del Papiol ó de Sant Vicens dels Horts.

Res d' això feya falta.

Lo important y fins á cert punt necessari era que la ciutat de Barcelona pagués un deute de agrahiment que té contret fá bèn prop de quatre sigles, envers la memoria del ilustre navegant Cristòfol Colon, que al tornar de América desembarcá en la nostra ciutat, com si hagues volgut correspondre ab una tant gloriosa deferencia, als ausilis que alguns barcelonins varen prestarli secundant l' heròica empresa del descobriment de un nou mon.

Barcelona tenia, donchs, lo deber de honrar-se, commemorant aquest fet, qu' es sens disputa un dels més grans y venturosos de la seva historia. D' aquí l' idea concebuda y per molts anys prosseguida per l' infatigable escriptor Sr. Fajas y Ferrer, acullida al últim per l' Ajuntament y desenvolupada y secundada ab verader entussiasme y ab notable inteligencia per la digníssima Comissió que té l' encàrrech de recaudar los caudals necessaris y dur á felís terme la creació del monument á Colon.

Y á horas d' are s' ha fet un certámen, s' ha triat un projecte (qu' entre nosaltres siga dit, desitjém que 's millori, fins á ser digne de Colon), s' han recaudat en poch temps més de vint mil duros, y finalment s' ha posat la primera pedra, sent de desitjar que no quedin enterrats ab ella los bons desitjos que 'ns animan

L' acte de la colocació d' aquesta primera pedra, per la seva solemnitat y per la serietat que vá revestir, deixarà un bon recort de las últimas festas.

Génova, la pátria materna de Colon, nos ha enviat la representació del seu arcalde y de dos de sos regidors, junt ab una magnífica corona de bronze. Italia, la pátria comú del gran navegant, ha estat ademés representada per set periodistas de Nàpols, Roma, Bolonia, Milan y Génova. germans nostres als quals hém tingut la satisfacció de acullir y festejar com si per las

sevas y las nostras venas corrés la mateixa sanch. Alguns municipis d' Espanya y las Antillas (Madrid no hi era) nos han enviat aixís mateix representats, recursos y coronas.

Y Barcelona en massa s' ha associat á la cerimonia, qui formant part de la comitiva, qui veyentla desfilant ab noble respecte y tothom ab lo desitj de que dintre de poch s' alsí 'l monument que ja deuria existir fá sigles, si l' agrahiment fós sempre la virtut dels pobles. Aixó sols ha donat importancia á la festa.

La professó civica, de la qual formavan part massés y porta-estandarts rigurosament vestits ab trajos de l' época, de una riquesa artística y fins material veraderament notable; luxosas carretelas ab las coronas colocadas en una forma tant vistosa com de bon gust; y un numerós concurs en lo qual hi figuravan las foras vivas de la nostra capital; la professó civica, repetixo, deixá en Barcelona una impressió molt agrada.

L' acte de colocar la primera pedra no pogué apreciarse tant bé, gracias á la aglomeració de gent qu' invadi lo clos reservat als convidats.

Hi hagué discursos, y no hi faltá 'l del Sr. Rius y Tauler, qu' estava veraderament en las sevas glorias. ¡Tira peixet! ¡Ja ho crech! no se 'n posan pas gaires de pedras aixís. Fou un discurs ab galls, gracias á lo qual pot bèn assegurar-se que sigué més sustanciós que cap dels innumerables que vá fer en tots aquests tres dias.

Pero en fi, jo l' hi perdono aixó y molts altras cosas per haver contribuít á la realisació de un acte, en lo qual no duptém que tindrà al seu costat á tot Barcelona, fins als botiguers á qui 'ls passa la papeleta d' apremis y 'ls hi envia al Sr. Vilaseca á ajudarlos á bèn morir... vull dir, á bèn embargar.

Perque, ja ho he dit avants: lo monument á Colon es per Barcelona una qüestió de honra, es un deute antich y la nostra generació no pot excusarse de pagarlo.

De xeixanta á vuitanta mil duros serán necessaris per construir lo monument projectat; n' hi ha ja més de vint mil de recullits, deguts aquests á algunas corporacions y á molts pochos particulars. Faltan á la llista personas poderosas, que no serán sordas á la noble idea y després hi falta l' óbol del poble enter.

Per lo tant, ja podém dii ho: 'l monument es un fet. Barcelona en pés vá presenciar la cerimonia, y molt m' enganyo ó Barcelona 'm sembla que deya:

—Vaja, los diners que faltan los hi poso jo.

P. DEL O.

BALAGUER À COLON.

VERSOS ESCRITS AL PÉU DE UN RETRATO DEL GRAN NAVEGANT.

Quan lo veyan passar un jorn las turbas,
lo front pensivol, la mirada trista,
«¡es un foll!» deyan; y la gent llavoras
ho creya, se 'l mirava, y l' escarnia.
¡Un foll! ¡un foll! ¡un foll!.. ¡Santa Madona!
¡Déu nos ne dò per cert d' eixas follias!
¡Ay, en tots temps y en totas parts fou sempre!
Al geni sempre la briballa xiula:
tots los homens com tú, Colon il·lustre,
es ab sa mort com naixen á la vida.
Enveja, ara 'l téns viu. ... ¡Upa! ¡Destrossa 'l!
Posteritat, aquí 'l téns mort. ¡Admira 'l!

VÍCTOR BALAGUER.

L' *Esquella de la Torratxa* proposa que aquestos versos del eminent poeta catalá figuren grabats en una lápida, en lo monument dedicat á Colon. No 's pot pintar ab menos paraulas la vida trista y la gloriosa posteritat del ilustre navegant.

OTELO.

—Bé zn' esteu segur de que me la fá?
—Home, si no n' estés, no t' ho diria.
—Es que no fém bunyols sócio, miréu que aixo es molt delicat.
—Badó deixho corre, que quan jo 't dich aixó... es que vamos... ¿m' entens?
—Calléu, pujém fins al terrat y estarém segurs de que no 'ns escoltan.

Aquesta conversa la tenian dos fulanos á las déu de la nit pujant l' escala d' una casa del carrer de 'n Cuch. Per l' apariencia, l' un era emblanquinador perque la seva roba estava encatronada per la cals (al ménos n' hi duya un quarto) y la cara y las mans las tenia plenas de llapissadas.

L' altre que tenia vint anys ménos que 'l primer que 'n tenia cinquanta, parexia, per lo seu trajo blau, un mariner dels que portan de la Porta de la Paz á la *Machina*, per sis quartos.

Arribats que foren dalt del terrat, se sentaren á terra l' un al costat de l' altre, y per comensar, l' emblanquinador que 's deya Nasi, 's tregué un gabinet de la butxaca y un cigarro de calé y partintlo n' oferí ab molta cerimonia la meytat al mariner que 's tregué un *bagul* y procurá encéndre 'l. Pero si, ¡encéndre 'l m' has dit, ab aquell vent que bufava!

¡La nit feya cara de prunas agras: lo cel semblava las calsas de 'n Nasi: no hi havia un dit de net, ab aquells núvuls y quins núvuls! ¡Fins tapavan lo campanar de Sant Francisco!

Lo vent feya bellugá 'ls gabials dels colomars que per aquell lloch abundan y escombrant lo terrat arconava després de arremolinarias, deixarlas y tornarlas a pendre, las plomas y brins d' espart que 's separavan dels covadors posats a secar. La apariencia tetrica del lloch no podia estar ab més conexió ab la terrible confidencia que anava á ferli en Nasi.

Després d' encendre 'l cigarro, no sense gastar una infinitat de mistos, continua dihent entre pipada y pipada.

—Pues com deyam, ja saps que soch emblanquinador y en quant á la feyna, ningú 'm passa la má per la cara: tant es aixís, que la feyna no 'm falta. Avuy á no acabar tart lo que tenia entre mans, hauria marxat ab l' ultim trench per comensar demá demati á emblanquinat una torre de Moncada; mes com havia dit á la de casa que no m' esperés á sopar y á dormir, ha sigut causa de que me n' anés tot passejant á sopar á la fonda del Port per trobar-te quan acabessis del treball y exposarte lo que feya 'l cas.

—¿Pero qué t'è que veure aixó ab lo de la propia?

—Are hi vaig: la castio es que l' altre dia mentres emblanquinava la cuyna del primer pis de la casa del costat, vareig sentir véus en lo cel-obert, pues ja saps que també hi dona y me semblaren qu' eran de la Carme qu' enrahonava ab un home. Jo que trech lo cap y veig per contes de la Carme, á la tèva dona que parlava ab un jove del davant. Nada, vaig dir, ja 't tinch; y l' altre desde la finestra li tirá una carta; pero aquesta, embolicada ab una pedra dins, va caure al pou. ¿Vols desespero de la tèva dona? Fins vá cridar á la Carme, y es tant bona la mèva, que parexia que hi prenía més interés que 'ls altres; pero aquell jove que crech estudia vá dir á la tèva que n' hi daría un' altra y jo, perque la mullé no s' escamés, no vaig treure 'l cap á la finestra.

Després de dar una capa, m' estava jo menjant una sardina escabexada, quan per casualitat m' acosto á la finestra del pou y sobre del aygua veig un paper. Era la carta, que ab l' aygua, habentse desemboicat de la pedra que la tirá á fons, vá pujar á nadar fins á la suprafisia. Com també tenia que tirá aygua per aclarir la pasta y ademés per descubrir la trama, pensant que si podias ferme un favor també me 'l farias, encar que no crech que la Carme, per més que sigui jove y guapota estigui per aquestas cosas, ab la galleda y ab molt tiento vaig conseguir arregar la carta, y encare que mullada, tot se podia llegir méns lo comensament qu' está un xich esborrat y com tinch la vista cansada y las ulleras...

—¿Teniu la carta?

—Aquí está, li diu en Nasi donantli, y ab un misto encés, en Badó se posá detrás de la porta del terrat, pues lo vent que continuava l' hi hauria apagat, y llegí lo següent:

«Estimada vehina»: luego hi havian dos paraulas mitj borradas y seguia 'l nom de la seva dona, llegí dos ratllas en las que l' hi demanava una cita y acabantse 'l misto deixá d' iluminarse la carta y la seva cara en las que s' hi pintavan las ganas de venjansa.

—T' aconsello no fassas cap disbarat, l' hi deya en Nasi; jo feya temps que sospitava, pero callava y com soch amich teu no he volgut oculartho pas, perque vamos, encare que la Carme s' en reya...

Pero l' altre no se l' escoltava. Habia baixat al quint pis y entrat al seu quarto, ahont lo seguirém deixant á n' en Nasi qu' esperava acabá 'l cigarro per baixá al quarto ahont vivia y donar una sorpresa á la dona que no l' esperava.

Luego qu' en Badó entrá en lo quarto dihent entre dents, per no despertarla, quatre fástichs á la seva dona, encengué una bombeta y torná á llejir la carta.

Lo vent continuava tant fort com antes y feya bellugar la corriola y la corda del pou, fent soroll ab la cadena enganxada en lo clau del segon pis que degueren se 'ls ultims de tirá aygua y 's sentia la veu de 'n Nasi que cantava en lo terrat una canso del seu temps.

En Badó després de repassar la carta y enmatxucan-la entre las mans esclamá ab rabia:

—Nada, me l' has de pagar, fetje de rajada: lo qu' es avuy te 'n aniràs á pico, me l' has frejida y axis m' ofegui si no t' escabexxo, pues que ni tota l' aygua de la mar vella bastaria per apagar lo foch que m' abrusa.

Y 's dirigeix á la cuyna, agafa un vas y treyentse 'l bagul de la butxaca, comensa á tirarhi caps de cerilla.

—T' enmatxinaré com una rata y gosaré veyente revolcar ab las mans al ventre; la fila que farás me venjará de las riallas que debias fer ab lo carquinyoli d' aquí al davant.

Pero no trobant aygua en la galleda, obrí la finestra per tirarne y una ventada l' hi apagá 'l llum y tirá 'l vas á terra.

Ab lo soroll que feu, la seva dona 's despertá y lo cridá. Al mateix temps se sentí tancar la porta del terrat y un llampech seguit d' un tró de primera, iluminá l' escena.

—¡Ah! digué 'n Badó, me cridas: espéra't, pot d' engunias. ¡Fins lo cel m' indica 'l cami de ma venjansa! Y se 'n aná dret á l' arcoba agafant la ganiveta de sobre la taula.

Los llampechs continuavan é iluminavan alternati-

vament, penetrant per la finestra de la cuyna que quedá oberta.

—¿Qué tens Badó? l' hi diu ella.

—Calla, traydora y ho preguntas, després d' habermela feta tan grossa?

—¡Ay Badó! T' han encerat. Perdó, diu la dona tremolant.

—¡No hi ha perdó! Y com un' altre Otelo entrá en lo quarto de la seva dona...

En aquell moment se senten crits, corredissas, mobles per terra pel pis de baix y obrirse la porta de l' escala y algú que fugia escalas avall: al mateix temps la dona de 'n Badó fa un crit...

Ell llavors surt, sense saber que li passa, á la porta del pis; lo crit que havia fet la seva dona era de «*la han descuberta*» (pues ella portava la correspondencia).

Al asomarse á l' escala veié... á n' en Nasi ab calsetets y ab una canya d' emblanquinat á la ma, en lo replá de l' escala y á la Carme desmayada á la porta. En Badó encare riu.

Tableau.

MISTER JHONSON.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

¡Triéu, forasters, triéu! semblava que deyan los empressaris aquests dias, y la veritat es que n' hi havia per tots los gustos entre la dotzena de teatros y teatrets que funcionavan.

Al *Principal* ha comensat ab l' éxit degut la companyia de la Marini. Obras italianas, escepció feta de *La Straniera* de 'n Dumas son las que ha representat fins are y ja sabé, italiana ella, italianas las obras... figúrinse si hi estará admirable.—Lo dia de las festas fins vaig veure en lo *Principal* gent del camp.

—¡Parlan de una lley de maneral... deya una bona dona.

Y 'l seu marit l' hi responia:

—Com vols que parlin; parlan en castanyola.

... A *Romea* s' ha estrenat *Lo bando de l' alcaldia*, parodia de *La banda de bastardia* feta per en Molas y Casas. Se refereix á las rivalitats dels Paus y dels Gitanos y fora de l' introducció y de una escena entre un sereno y un burot, plena d' alusions als socios de la Casa gran, l' obra hauria passat inadvertida. Lo senyor Molas no ha estat en aquesta obra tant felis com en *Lo cercol de bota*.

... Tres óperas nos ha donat á coneixe la companyia del *Teatro lirich: Rigoletto, Trovatore y Barbero de Seviglia*, tant vistas y revistas que 's pot dir que ja 'ns surten pels ulls. No obstant, en la primera tinguerem una sorpresa y en la tercera passarem un bon rato. La sorpresa del *Rigoletto* fou lo baritono Lhérie, antich tenor que s' ha tornat baritono y que no per lo timbre de la veu, pero sí per la manera de presentarse y per sas grans condicions de actor, aixís com també pèl talent ab que canta será sempre admirat y aplaudit. Lhérie, desde 'l primer dia s' ha guanyat lo cor del públich.—En lo *Barbero* hém sentit cantar á aquest rossinyol anomenat la Donadio, qu' es la garganta privilegiada de sempre.—Del *Trovatore* no 'n parliam: *questo trovatore no 'n ha trovat niente*.

... Lo *Retiro* fá la competència al *Lirich*, posant las mateixas obras. També allá han cantat *El barbero*. No seré jo qui aplaudeixi aquest sistema de boliguer que consisteix en dir:—Veniu á casa, que jo dono 'ls macarrons á ral! Crech que tots dos teatros podrian viure si l' un no pensés ab l' altre.

... Al *Tivoli* plens á bessar ab lo *Lohókeli*: l' empresa tingué de treure 'ls embans d' hivern perque la gent hi capigués.

—Ja no vaig may més á las festas de Lleyda, deya un de la Segarra. Més val aqueix ball que tot lo que fan á Lleyda.

... Del Circo Equestre no 'n parlem: hi havia cops de puny per entrarhi. ¡Quina manera de disfrutar los forasters!

... A Massini una societat de artistas sustituhí á l' Empresa que t'è no sé quinas diferencias ab l' administració Económica.

... Y al Espanyol cop de *Polvos de la mare Celestina*, y després *Dona d' aygua*. No sé qui es que deya: —Primer polvos y després aygua, taca segura.

... La corrida de toros del dlumenje no fou una gran corrida es veritat; pero tampech sigué del tot dolenta. Bocanegra mereixia més aplausos dels que varen tribulárseli: matá dos toros *recibiendo*, y encare que las estocadas no sigueren bonas, perque 'ls toros se desviavan, lo mer fet de citarlos y esperarlos á peu dret es una sort digna de aplauso. Lo nostre públich es molt poch intelgent. Chicorro saltant la garrotxa guanyá las simpatias que havia perdut en la mort dels dos toros. Lagartija, ab una crissipela á la cara, 's distingí pèl seu valor. La quadrilla treballá ab decisió.

Demá passat segona corrida ab toros de Carriquiri, que may han quedat malament.

Hi anirém.

N. N. N.

MONEDA DE L' HISTORIA.

ANÉCDOTAS D' HOMES CÉLEBRES.

Quan Victor Hugo estava desterrat, un inglés l' hi presentá un álbun, demanantli un autógrafo.

Lo gran poeta del sigle XIX may ha negat á ningú ni 'l seu autógrafo, ni 'l seu retrato.

Aixís es que prengué 'l álbun y quan se disposava á escriurehi algunas ratllas, l' inglés al veure la facilitat ab que 'l poeta cedía als seus capritxos, digué:

—Mestre ¡quina llástima, que lo que m' escribiu, no m' ho féu en inglés!

Hugo se 'l mirá, somriugué y exclamá:

—Se cumplirán vostres desitjos.

Y escrigué 'ls quatre següents versos sense hilació:

Pour chasser le spleen
J'entraí dans une inn,
Où je bus du gin.
God save the queen!

Y 's disculpá de no haver fet una cosa millor, ab las següents paraulas:

—Aquí teniu los versos: son mitj inglesos, mitj francesos. D' aquesta manera no hi haurá ningú que puga acusarme de haver volgut fer la competència á Shakespeare.

Nataniel Lee era un poeta inglés, que per haver perdut la rahé, acabá la seva existencia en un manicomi. Apesar de tot, fins en lo manicomi feya versos. Allá precisament escrigué la seva última obra titulada: *Las reynas rivals*.

Una nit, mentres treballava á la claror de la lluna, un núvol lleuger ofuscá algun tant la claror del astre de la nit.

Lo poeta exclamá:

—¡Oh, Júpiter! Feume 'l favor d' alsar lo pámpol de la lluna.

En aquell moment lo núvol que anava sent més espés á cada instant, extingí la claror completament.

—¿Qué tonto es Júpiter! L' hi he demanat que alsés lo pámpol y me l' ha apagada!

Talleyrand donava un banquet diplomátich, y un militar de alta graduació excusá la seva tardansa, alegant que un *blanquillo* l' havia entretingut.

—¡Un *blanquillo*! digué Talleyrand ¿qu' es un *blanquillo*?

—Nosaltres dihém *blanquillos* als paisans, es á dir als homes civils.

—¡Ah, ja entencl! digué 'l célebre diplomátich, de la mateixa manera que nosaltres dihém *incivils* als militars.

LO TELEGRAFISTA DEL CARRIL.

Dins d' un quarto arreconat

Y en un tamboret sentat,

Fixa en lo quadrant la vista

Y á la maneta agafat

Veuran al telegrafista.

Per cumplir com déu cumplir

Vol quasi massa paciencia,

Perque entre escriure y llegir

Bastant es per aburrir:

(Jo parlo per experiencia).

Quant comensan á llamar,

Si está sol (com jo hi estich)

Com no 's volen esperar

A tots ha de contestar:

¡Alló es gresca! ¡quin fatich!

L' un fá ún quart qu' está voltant;

L' altre diu que no 'm compren;

L' altre «urgente» vá exclamant;

Aquest «gire» vá marcant

Y aquell «¿Puede salir tren?»

Are l' agulla ha saltat;

Més tart «cruce» ab lo govern;

Are parte escalonat

Per un bulto qu' ha faltat:

¡Vaja, alló sembla un infern!

Partes demanant wagons,

Expedicions diferidas,

Circulars, reclamacions,

Detencions de trens, mentidas....

¡Alló es la mar de rahons!

De repòs no t'è un moment;

Festas cap; voltat d' apuros

Y en perill continuament.

¡Tot per guanyá mensualment

L' infim sou de dinou duros!

Vivint tant esclavizat

Fent sempre 'l servey aquet,

Quantas voltas he exclamat:

¡Malehit siga en Breguet

Y hasta la electricitat!

PEPET DEL CARRIL.

ESQUELLOTS.

Molts han sigut los forasters que 'ns han vingut á veure. La Rambla anava plena de gom á gom: tots los teatros vessavan y als cafés no hi cabia un' ànima.

Poca cosa s' ha fet per obsequiarlos; pero, la veritat, tampoch s' havian publicat programas pomposos y lo que s' anunciá, qu' era poch, se complí ab excés.

—No podréu dir aquest any que vos haguém amagat l' ou, deya jo al didot del mèu noy gran.

—Clar que no, vá respondre 'm. ¿Y sab perquè? Perque 'ls ous van molt cars y no s' han atrevit á gas-tarne.

Y 'l didot tenia rahó.

Entre inauguracions y colocació de primeras pedras y demés actes oficials, en Rius y Taulet ha pronunciat á lo ménos cent ó doscents discursos.

¡Mare de Déu, y quin pulmó té 'l nostre arcaldel! Casi teniam rahó en lo número passat: *per ell s' ha fet la festa.*

Me sembla que ja llegeixo l' *Enciclopedia médico-farmacéutica*, que cada senmana publica un estat de las malalties reynants:

Pulmonias, déu cassos; tisis pulmonar, dotze cassos; cólichs biliosos, quatre cassos; *diarrea oratoria*, un cas.

¿No creuen en miracles? Donchs llegeixin.

Al Poble Sech hi ha una iglesia y en aquesta iglesia s' hi venera una Verge de Lourdes, es á dir una verge francesa, á la última moda.

Lo rector tenia cent duros en un calaix, tancats ab pany y clau.

Aquests cent duros no eran sèus: una part procedia de las limosnas dels fiels y 'l resto era 'l producte de las cadiras.

Los cent duros eran de la Verge de Lourdes.

Y are vé 'l miracle.

Sense obrir lo calaix, sense fracturar-lo, sense que s' hi conegués res, los cent duros ván desapareixe, ván evaporarse.

¿Quí es que ha pogut treurels? Vaja que aquests jochs de mans no 'ls fá ni en Canonje.

Per mí, la Verge degué saber que ab la gatada de las festas, arriban molts *atxora-rellotjes*, que sempre pregan á Déu pèls descuidats, y devia dir al sèu administrador.

—Vés á la rectoria de l' iglesia del Poble Sech y portam cent duros que hi tinch allí, que crech que no hi están segurs.

Y l' administrador que déu ser un angelet invisible é impalpable cumplí l' encàrrech al péu de la lletra. Vaja, que al ménos hi hauria pogut deixá 'l recibo.

Diumenje varen passar per aquí cent pelegrins que han anat á Roma.

Es curiosa la manera com demostren que son amichs de un número.

Lo número 100.

D' *après nature*.

Monólech del senyor Sampere, músich major de la banda municipal:

«No he pogut lograr may que dos músichs me portessin las timbalas. Per durlas tinch de llogar dos homes... ¡Miréu quina fila fan!»

En efecte, respecte dels músichs de la banda, 'ls dos homes que duhen las timbalas se semblan á aquells dos que á la Plassa de toros donan las banderillas, respecte dels toreros.

DOS CANTARELLAS.

Pèl desconsol, ton amor; y brassos per dolsa calma, y per ferme are felis, quatre naps á la butxaca.

Lo qui no té un enemich es que cap favor no fá; y aquell que no passa penas, es que may ha estat casat.

Assegura un periódich que hi ha industrials que volen dur als tribunals á n' en Rius y Taulet, per abús de autoritat.

Seria llástima, porque 'ls tribunals podrian condemnar al arcaldel á *silencio y callamiento perpétuos*, y llavors, diguin ¿qui faria 'ls discursos, á las firas del any que vé?

L' escena á Sant Gervasi.

Un pobre se dirigeix á un transeunt, demanantli caritat per comprar pá y l'hi'ensenya un gabinet obert. Lo transeunt se tréu una pistola y rendeix al pobre.

Davant de l'autoritat deya aquest:
—Es que jo no duya 'l gabinet per ferli cap mal á aquell senyor.

—Donchs ¿per qué?
—Per llescá 'l pá que volia comprarme ab los diners que m' hagués donat.

Dilluns á la nit, gran tempestat de trons y llamps.

Una dona poruga:
—Sabéu qui 'n té la culpa de aquest temporal? La llum *eléctrica*.

Las pluhas han fèt caure una part de las parets del cementiri nou, situat prop de Monjuich.

Ja ho veuhen, un cementiri que no s'hi estará segur. Que s' hi enterri qui vulga.

Diumenje s' havia fixat en totas las cantonadas de de Barcelona 'l telégrama dels representants de Génova que deya:

Tempo cattivo impedisce partenza vapore é dipu-tazione.

Res, l' arcaldel vol que aprenguem l' italia.

¡Bravo! *Signor Firmine é Tavolino!*
Que traduhit literalment vol dir:
¡Molt bèl Senyor Rius y Taulet.

Frascuolo ha visitat Paris.

Un periódich d' aquella capital l' hi atribueix una frase que suposa pronunciada pèl célebre torero, passejantse pèls bulevards.

—Una cosa m' admira, deya en Frascuolo, y es no veure un sol toro en una ciutat en que hi ha tantissimas vacas.

Un foraster que á l' hora de dinar passa per davant de la Llotja, al sentir lo rum-rum dels bolsistas, exclama:

—Ja 's coneix que aquests senyors acaban d edinar. ¡Mare de Déu y quin escándol que mouhen!

Un de ciutat y un foraster.

Lo de ciutat es curt de vista y 'l foraster mirant lo dossier de la Plassa de la Pau y veyent lo busto de Colón, pregunta:

—¿Qué es aquell retrato?
—Quin retrato?
—Aquell cap que hi ha sota 'l tálam.
—No sé, soch miope.
—Ay, ay, jo 'm creya que era de Gracia.

Rétols:

A la Barceloneta n' hi ha un que diu:

LEON
Sangrador.

En una botiga de modista hi havia 'l següent cartell:

«Se necesitan seis costureras jóvenes y prácticas en confecciones de criaturas.»

QUÈNTOS.

Un que ven perfumeria pèls cafés:

—Senyoreta, compri aquesta ampollita d' essencia...
—No la vull pas: los olors me fan mal de cap.
—Escolti ¿y qui l' hi ha dit que aquesta essencia fos de olor?

En una repartició de creus:

—¡Vaya un escándol! A n' en Pere l' hi han donat una creu.

—¿Y qué?
—¿Com y qué? ¿Ignoras qu' en Pere no sab llegir ni escriure?

—Donchs per aixó mateix. Als que no saben firmar se 'ls dona una creu porque la posin en lloch de la firma.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Un avis se 'm dona, *hu-tres* de 'n *Tres-quatre*, y tot plegat me 'n vaig á cala Ciutat per si dels embarchs hi ha *hu-tres*. No bè *quatre-tres* allí sento 'ls crits y 'l *tot explota*

y en la confusió que 's nota, ixen pinyas á rellubí.

Senyor Rius cregui á un profeta: al torná á fé una subasta duga 'l *dos-tres* entussista que hi ha en la Barceloneta.

¿Vol silenci? *Dos, dos, dos...*
Calla tot bitxo vivent, s' encanta 'l que 's vá venent sens rompre á ningú cap os.

No toqui jamay l' esquena del poble, que 'l poble es *tres*, y no succehis que 's tombès la carga qu' ell dú prou plena.

Si 'l govern cau de madú y es caduch y 'l *tres-tres* fá, cregui, enjégu'l á frega y fineixi..... *le quatre-hu.*

QUATRE HORAS.

II.

L' hi diu en *dos-tres total* al sèu amich *girat tres*, porque no vol creure ab res: *hu inversa dos té, estant mal.*

LLARCH Y PRIM.

CONVERSA.

—¡Adela! ¡María! ¡Agnés!
—¿Qué tès? ¿Qué t' ha succehit?

—M' he clavat....
—Bè, digas, ¿qu' es?

—Un...
—¡Acaba!

—Ja ho he dit.

UN TAPÉ Y F. DE T.

MUDANSA.

Tant sols serveix per jugá si lo *tot* escrius ab *a*.

Gran Omnipotent déu sè lo *total* escrit ab *e*.

Un nombrat Mossen Magí ho *total* escrit ab *i*.

Es un carrer nou y bó lo *total* escrit ab *o*.

UN EMBARGADOR.

ROMBO.

Sustituir los pichs ab lletas que llegidas horisontal y verticalment digan: Primera ratlla: una lletra.—Segona: un aliment.—Tercera: membres del cos humá.—Quarta: nom d' home.—Quinta: consonant.

FEU DE MORA.

TRENCA-CLOSCAS.

A D. Paco del lloro.

Formar ab aquestas lletas lo títol de un drama.
SIR BYRON.

LOGOGRIFO NUMERICH.

- 1 2 3 4 5.—Un rey antich.
- 5 4 5 2.—Títol de una comedia.
- 2 3 4.—Vell.
- 3 4.—Beguda.
- 2.—Vocal.

PETIT ROÍ DE L' OLIMPÉ.

GEROGLIFICH.

LIP
na na
A
B P
afan
D
1000
lor
P I
VVV

CIUTADÁ PACO.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—*Ma-ti-na-da.*
2. ID. 2.ª—*Pa-u-le-ia.*
3. MUDANSA.—*Cinta, Pinta, Tinta.*
4. LOGOGRIFO NUMERICH.—*Serapi.*
5. CONVERSA.—*Tivoli.*
6. TRENCA-CLOSCAS.—*Rius y Taulet.*
7. ROMBO.

M
R A P
M A Y E T
P E P
T

8. GEROGLIFICH.—*Com més un hi fá més un hi pert*

Barcelona. Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatru, 21 y 22.

GÉNOVA Y BARCELONA.

¡Benvinguda siga á la ciutat comptal, la mare de Colon!